

21è
aplec

Internacional de la sardana i mostra de grups folklòrics

1988 / 2008

Talinnestònia

Dissabte 2 i Diumenge 3 d'agost de 2008 / Laupäev, 2 - Pühapäev, 3 - august 2008

Bastons - Bestiari - Capgrossos - Castells - Cavallets - Cobles - Coral - Diables - Dracs - Esbarts - Falcons - Gegants - Grallers - Havaneres - Música tradicional - Sardanes - Teatre de carrer

Bastons - Bestiari - Capgrossos - Castells - Cavallets - Cobles - Coral - Diables - Dracs - Esbarts - Falcons - Gegants - Grallers - Havaneres - Música tradicional - Sardanes - Teatre de carrer

21è aplec Internacional de la sardana i mostra de grups folklòrics - Tallinn - 2 i 3 d'agost de 2008

Què és Catalunya? / Mis on Kataloonia?

Catalunya és un país de set milions d'habitants situat a l'Europa mediterrània, que durant més de mil anys s'ha anat configurant amb una llengua pròpia, una cultura i una evolució social i política ben diferenciades que han donat aportacions remarcables a la cultura universal. Catalunya ha gaudit durant set-cents anys de sobirania i, malgrat haver-la perdut, sempre ha mostrat la voluntat de recuperar-la. Una mostra d'aquest esperit nacional i de la forma de ser diferenciada, ha estat i és la conservació de la llengua, les tradicions i la cultura pròpies, a partir de la gran vitalitat dels catalans que, agrupats en associacions, han mantingut i mantenen aquests signes d'identitat. Un dels senyals més representatius de cada poble és la seva conservació d'un folklore viu. En el cas de Catalunya, no solament és vigent sinó que en els darrers anys ha experimentat un gran creixement i una forta consolidació, com una forma lúdica d'expressar la identitat catalana.

Kataloonia on seitsmiljonilise rahvaarvuga maa Vahemereäärses Euroopas. Rohkem kui tuhande aasta jooksul ta välja kujundanud selgelt eristatava sotsiaalse ja poliitilise identiteedi temale ainumase keele ja kultuuriga, mis on andnud märkimisväärse panuse maailma kultuuripärandisse.

Kataloonia on seitsmesaja aasta jooksul saanud nautida oma suveräänsust, ja hoolimata sellest, et ta on korduvalt pidanud oma vabadusest loobuma, on ta alati välja näidanud oma tahet seda tagasi võita. Rahvusliku vaimuse ja selgelt eristatava identiteedi tõendiks on oma keele ja kultuuritraditsioonide alahoidmine. Kataloonial on väga rikas ja elujõuline folklooripärand. Viimastel aegadel on toimunud selle võimas taassünd ja tugevnemine kui vahend Kataloonia identiteedi väljendamiseks.

El folklore / Folkloor

Bastons

El ball de bastons té uns orígens reculats però incerts. Prové per una banda de danses que s'efectuaven amb bastons llargs, com els que usen els pastors i per altra banda d'antigues danses guerreres molt similars a les d'altres països, en les quals utilitzaven espases.

El ball de bastons és una de les danses més generalitzades per tot el territori català, amb més d'un centenar de grups, cada un d'ells amb la seva indumentària característica, els quals només es dediquen de forma especialitzada a aquest tipus de dansa.

La coordinació necessària i sobretot el ritme, que tot sovint s'incrementa progressivament, fan del ball de bastons una dansa espectacular i emocionant, de la qual es pot dir que és la lluita convertida en dansa.

Kepitantsul (bastoners) on väga vana ja ebamäärane päritolu. Ühelt poolt tuleneb see tantsudest, kus kasuti pikki keppe, mis olid kasutusel karjustel; teiselt poolt on kepitantsule mõju avaldanud teiste maadega sarnased sõdalaste mõõgatantsud. Praegusel ajal on see Kataloonias enam tantsitavaks, rohkem kui saja seda tantsu harrastava rühmaga ja neil kõigil on erisugused kostüümid.

Tantsuks vajalik koordineerimine ja ülekõige rütm, millega pidevalt tõstetakse tempot, muudab kepitantsu tõeliselt suurejooneliseks ja erutavaks etenduseks. Võiks öelda, et võitlus on muudetud tantsuks.

Bestiari festiu

Catalunya és un país amb una alta presència d'elements del bestiari festiu, aglutinant per Bestiari tota aquella figura d'imatgeria festiva zoomòrfica amb portador, de carcassa o protèssica, amb caràcter individual o grupal, i amb tàcnica, funcionalitat i simbolisme determinats. Dins la gran varietat existent, el bestiari festiu català s'agruparia amb les següents vessants: àmbit de foc, protocol i animació. Dins el grup del foc, podem trobar tota gamma de dracs amb la presència de la pitotècnia. En l'apartat del protocol, hi hauria el bestiari més noble i real, com pot ser la solemnitat de l'Àliga, la Mulassa, el Lleó o el Bou. I finalment, una gran gamma seria l'àmbit d'animació. Moltes de les ciutats i viles catalanes, disposen del bestiari infantil, que reproduceix en moltes ocasions la imatgeria gran per que pugui ser portada per nens. L'origen de les peces actuals el podem cercar en les processons de Corpus i en les representacions medievals. L'Àliga i el Drac són les figures més destacades que tenien un paper clau en les processons de Corpus.

Kataloonias peetakse väga palju lindudele ja loomadele pühendatud pidustusi ehk bestiari'sid, mille ajal kantakse kõikvõimalike loomariigi esindajate kujusid nii raamituna kui ka teiba otsas, nii üksikult kui ka suurtes gruppides. Iga kuju on valmistatud oma eripärasel moel, kandes nii oma spetsiifilist sümboolikat.

Suures plaanis võib Kataloonia pidustuste loomad jagada vastavalt nende tüübile tule, vormi ja liikuvate kujude grupiks. Tule grupist võime leida suures valikus tuldsülgavaid draakoneid. Vormi grupis on märksa suursugusemad ja tegelikult eksisteerivad loomad, näiteks ülev kotkas, soerd, lõvi ja härg. Väga mitmekesine on ka liikuvate kujude grupp. Tänapäevased bestiari pidustused on saanud alguse Kristuse ihu ja vere pühade (Corpus Christi) rongkäikudest ning keskaegsetest näitemängudest. Kristuse ihule ja verele pühendatud protsessioonidel on kõige tähtsamateks tegelasteks kotkas ja draakon.

Cant coral

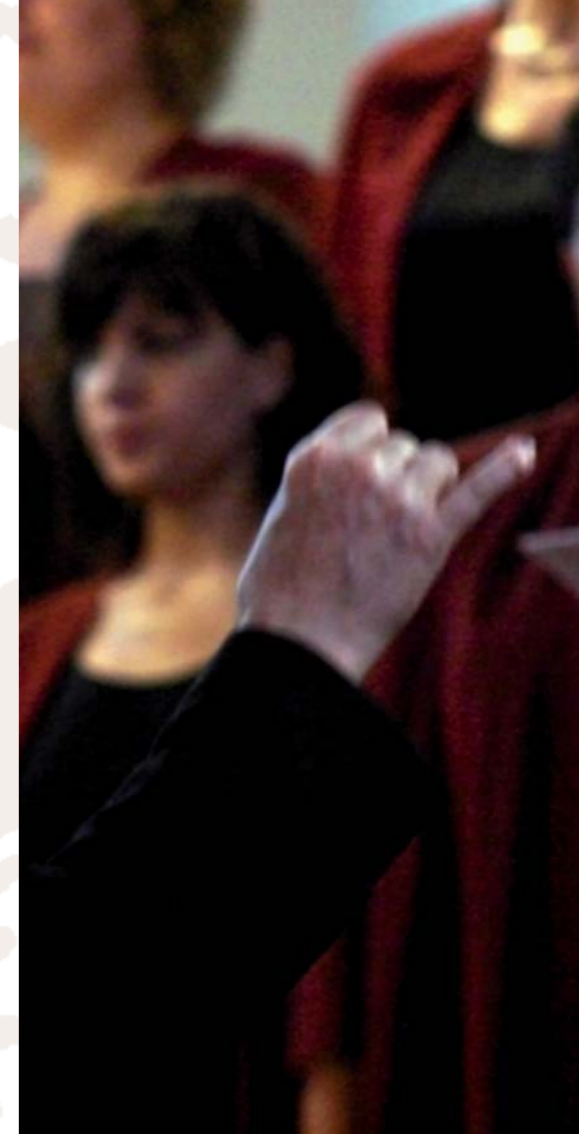
El cant coral a Catalunya ha sorgit de la societat civil que l'ha creat, promogut, organitzat i expandit, des d'una llarga i continuada tradició, de la qual totes les agrupacions corals són hereus i particips fins a l'actualitat.

A la meitat del segle XIX Anselm Clavé comença el moviment del cant coral a Catalunya amb la creació de cors d'homes obrers. L'any 1891 amb la Fundació de l'Orfeó Català s'obre una nova era i comencen a néixer nous orfeons, moderns a diverses ciutats catalanes.

A part del moviment de les caramelles (grups de cantaires interpreten aquestes cançons per Pasqua), en el qual participen per tradició molts cors, el caràcter popular del cant coral no li ve del fet que sigui expressió de la cultura popular, sinó del seu compromís de fer arribar al poble la cultura, a través de la música i el cant.

Kataloonias on koorilaul välja kujunenud rahva hulgas, kes on olnud selle loojaks, edasi arendajaks, korraldajaks ja levitajaks; pikaajalisest ja järjepidevast traditsioonist, mille pärijateks ning edasikandjateks on olnud kõik koorid kuni tänase päevani.

Lähtudes Caramelles (lauljate grupid, kes esitavad rahvalikke laule lihavõtete ajal) liikumisest, millest traditsiooniliselt võtavad osa paljud koorid, võime näha, et koorilaulu rahvalik iseloom ei tulene mitte sellest asjaolust, et ta on rahvaliku kultuuri väljenduseks, vaid tema poolt kultuurile pandud kohustusest tuua see rahvani muusika ja laulu kaudu.

Capgrossos

A Catalunya coneixem l'existència de capgrossos en seguicis religiosos o festius des del segle XVIII. La seva funció era la d'obrir pas a la comitiva encapçalada pels gegants, i només en algunes poblacions trobem comparses fent un ball o amb un protagonisme marcat.

Després de la guerra civil, en moltes poblacions, es compren capgrossos per acompanyar els gegants. Primer són cares humanes fins que, amb l'arribada de la democràcia i la recuperació del carrer com a espai lúdic, les figures ja tenen estètiques més imaginatives.

En les darreres dècades el nombre de capgrossos ha crescut sense parar fins avui dia, en què és la població festiva més gran del país. Això fa que des de molts àmbits i institucions de la cultura popular catalana es treballi perquè cada cop es complementin i s'aprofitin més en les nostres festes les grans possibilitats d'interpretació dels capgrossos, davant de la majestuositat dels gegants.

Kataloonias on teated capgrossos'stest (suurepealised) osavõtust usu listest või rahvalikest pidustustest juba alates XVIII-st sajandist. Järgnevatel sajanditel on nende tuntus pidevalt kasvanud, jõudes välja tänasesse päeva. Nende ülesandeks oli saata gegants (hiiglased) rongkäikudel ja vaid mõnedes külates esinesid nad tantsudega või oli neil mõni muu juhtiv roll täita. Capgrossos, kes kujutavad väga erinevate elualade esindajaid ja mille tõttu on neile tagatud palju erinevaid väljendusvõimalusi, on täienduseks suursugusematele gegants'idele.

Castells

Els castellers provenen d'antigues danses que acabaven en petites construccions humanes, ja datades a l'Edat Mitjana. La forma actual dels castellers apareix ara deu fer uns dos-cents anys a Valls, havent-se mantingut gairebé sense variació fins avui.

L'alçada, la bellesa i la fragilitat de les construccions, fetes solament amb cossos humans, converteixen aquest element de la nostra cultura tradicional en únic.

Es diu que per fer castells fa falta força, valor, equilibri i seny, elements que volen simbolitzar la nostra manera de ser.

Als darrers anys, els castells han arribat al punt més alt de la seva història amb un nombre de colles creixent i amb construccions de nou pisos d'alçada.

Castellers pärinevad keskaegsetest tantsudest, mis lõppesid inimestest moodustatud ehitistega. Castellers'ide kaasaegne vorm taasilmus 200 aastat tagasi Valls'is ning sellest ajast peale ei ole see läbi teinud mingeid muutusi. Selle ehitise kõrgus, haprus ja ilu, mis koosneb ainult inimkehast, muudab selle kultuurilialvalduse unikaalseks. Öeldakse, et nende kindluste tegemiseks on vajalikud jõud, vaprus, tasakaal ja otsustuskindlus. Nende omadustega tahetakse väljendada kataloonia identiteedile iseloomulikke jooni. Hiljuti saavutasid inimkindlused oma suurima kõrguse ajaloos, moodustades üheksa korrust. Castellers'ide gruppide arv suureneb pidevalt.

Cavallets

Els cavallets tenen un origen documental en el Corpus medieval. A l'inici del segle XV apareixen representant la lluita entre els moros i els cristians, els enemics per excel·lència d'aquells temps. Més tard es van anar perdent els dos components, que van quedar limitats a la cavalleria cristiana, tot i que en dues poblacions encara pervisqui la fórmula antiga de la lluita de la creu contra la mitja lluna. Els cavallets, com una paròdia de la cavalleria militar, són uns elements que deuen la bellesa plàstica de les seves coreografies a l'efecte que produeixen les evolucions del conjunt.

Cavallets'ide jäljed viivad meid samuti tagasi keskaega. XV-nda sajandi alguses ilmuvad nad välja etendustes, mis esitavad võitlusi kristlaste ja moorlaste vahel, kes olid tol ajal kaheks omavahel pidevas konkurentsis olevaks pooleks. Hiljem need kaks poolt said üheks- kristlaste ratsaväeks, kuigi mõnedes linnades võib veel praeguseni näha vanaaegset etendust Risti võitlusi Poolkuu vastu. Cavallets kui sõjaväelise ratsaväe paroodia, võlgneb oma esteetilise efekti grupi liikumise visuaalsele ilule.

Cobla

La cobla és el nom de la formació orquestral tradicional catalana. A mitjan segle XIX, Pep Ventura, buscant noves formes musicals que adquirissin popularitat, va crear la cobla actual afegint-hi instruments creats pel luthier rossellonès Andreu Toron. Actualment la cobla està formada per onze músics: un flabiol i un tamborí –tocats pel mateix músic–, dos tibles, dues tenores (instrument de vent de la família de l'oboè i els que donen el so característic de la cobla), dues trompetes, un trombó de pistons, dos fiscorns (instrument greu molt semblant al bombardí) i un contrabaix. La cobla, que va néixer amb la sardana, no solament interpreta aquesta dansa, ja que la seva riquesa musical li permet interpretar tota mena de composicions, fins i tot les clàssiques, amb un timbre musical autòcton.

Cobla on katalaani traditsioonilise orkestri nimetus. XIX sajandi keskel Pep Ventura suutis populariseerida traditsioonilisi muusikalisi kompositsioone just cobla loomise kaudu, lisades sellele uusi muusikainstrumente, mis olid kavandatud Roussillonist pärit Andreu Toroni poolt. Tänapäeval koosneb Cobla üheteistkümnest muusikust, flööti ja trummi mängib sama muusik, kaks tibles ja kaks tenores- oboega suguluses olev pill, mis annab Cobla'le talle iseloomuliku heli, kaks trompetit, fagotti, kaks fiscorni ja bass. Cobla, mis sündis koos sardana'ga, ei ole ainult saateks sellele tantsule, vaid annab võimaluse esitada isegi klassikalise muusika repertuaari kohalikus muusikalises vormis.

Diablies

Els diables tenen els seus orígens en les antigues escenificacions religioses de la lluita entre el bé i el mal que es representaven a les processons de Corpus.

La primera data documental en què apareixen els diables és a mitjan segle XVI amb motiu de les festes per unes noces reials.

En algunes poblacions, els diables, a més d'evolucionar amb el foc, reciten uns versots satiritzant les autoritats i els fets d'actualitat criticats per l'opinió pública.

Amb la recuperació de la democràcia i per tant del carrer com a espai lúdic, els diables s'han expandit per tota la geografia catalana, i han esdevingut habituals a totes les festes i celebracions.

De nit, el foc com a joc i com a element de festa conté un atractiu fantàstic que el converteix en un espectacle participatiu i irreal.

Diablies juured ulatuvad vanaaegsetesse jumala ja kuradi vaheliste võitluste religioossetesse esitustesse. Need esitused olid osaks Corpus Cristi protsessioonides. Esimeseks dokumenteeritud sündmuseks, kus on mainitud diables osavõtt, on XVI sajandil toimunud kuninglik pulm.

Mõnedes linnades esitavad diables satiirilisi salme, milles kritiseeritakse võimuesindajaid ja jooksvaid poliitilisi sündmusi. Demokraatiasse tagasipöördumine on võimaldanud saada tagasi tänavad kui avalike etenduste lavad. Diablies on saanud tavapärasteks osalejateks kõikidel pidustusel üle kogu Kataloonia.

Tulevalgus öisel ajal, mis on nende pärisosaks, muudab kuradid ebareaalseteks, kuid samas kaasakiskuvateks.

Dracs

Els dracs són comuns a totes les mitologies i a tots els llegendaris; són animals fantàstics que compendien totes les pors ancestrals. Amb boques ferotges, escates de serp, urpes i ales de ratpenat, volen representar els temors emmagatzemats dins l'inconscient col·lectiu.

Com tants d'altres elements mitològics, el drac s'incorpora a les processons de Corpus medievals com a element pedagògic de prevenció contra el mal. Amb el temps, l'atractiu festiu s'imposa al simbolisme religiós i en molts casos es converteix en un element identificatiu de la festa, comú a moltes poblacions.

El seu protagonisme, per davant d'altres animals fantàstics de la mitologia popular, pot anar lligat també al drac que en la llegenda mor a mans de Sant Jordi, patró de Catalunya.

Dracs on esindatud kõikides müütides ja legendides. Need on erakordsed olevused, kes kutsuvad esile esivanematelt päritud hirmu. Tavaliselt on neil jubedad suud, maoked ja sakilised tiivad.

Draakonid, nagu ka teised mütoloogilised olendid, võtsid osa keskaegsetest Corpus Cristi protsessioonidest kui õpetlikud elemendid võitluseks Kurja vastu. Vähehaaval nende väline võlu on saavutanud suurema tähtsuse kui nende usuline sümbolism, olles praegusel ajal peaaegu eksklusiivselt fiesta sümboliks. Draakoni suur tähtsus teiste mütoloogiliste olevuste hulgas põhineb ilmselt legendil, milles Kataloonia kaitsepühak Püha Jüri tapab võitluse käigus draakoni.

Esbarts

Els esbarts són agrupacions amateurs que treballen a nivell d'espectacle la dansa tradicional catalana. Aquests grups es van començar a crear a principis del segle XX amb la intenció d'estudiar, restituir i oferir a tothom la gran varietat de danses que formaven part del patrimoni festiu de cada població.

Durant aquests anys, d'una forma metòdica i continuada han treballat i conservat la dansa tradicional catalana.

Les danses que ofereixen en molts casos encara són vives i es ballen a cada població d'origen dins el context de la festa. D'altres, són danses que ja s'han perdut en l'ús quotidià i que els esbarts mantenen vigents en els seus espectacles. Els esbarts a partir de la bellesa de les seves actuacions són una mostra viva del nostre patrimoni cultural.

Esbarts on amatöörgupid, kes osalevad traditsioonilistes katalaani tant-suetendustes. Need moodustati XX sajandi alguses, et tagada rikkaliku muusikapärandi alalhoidmine. Sellest ajast alates on nad järjepidevalt läbitöötanud ja säilitanud katalaani tantsupärandit. Kauneid etteasteid pakuvad Esbarts on oluliseks osaks Kataloonia kultuuripärandi hulgas.

Falcons

Els falcons són d'aparició moderna a Catalunya. Aquesta pràctica gimnàstica i popular a l'hora, és originària dels grups folklòrics txecoslovacs anomenats Sokols. Els primers grups de falcons es creen als anys trenta i són introduïts per la Federació de Joves Cristians, que tenien relacions amb Txecoslovàquia. Després de la Guerra Civil, cap als anys 50, l'activitat és represa pels joves d'Acció Catòlica. L'activitat pren un caire popular i s'estén mantenint-se viva en les comarques del Gran Penedès. Per una banda, la forma de fer falcons s'assembla a les construccions castelleres i, per l'altra, té un component bàsicament gimnàstic.

Falcons on suhteliselt uus nähtus Kataloonias. Segu võimlemisest ja rahvatantsust, on nad tõuke saanud tsehhide Sokolsi nimelistelt grupidelt. Esimesed Falconsi grupid moodustati tuhande üheksasaja kolmekümnendatel aastatel Noorkristlaste Föderatsiooni poolt, kellel olid sidemed Tsehhoslovakkia.

Peale Hispaania Kodusõda hakkasid seda uuesti harrastama Katoliikliku Tegevuse noorteühing. Falcons saavutas kasvava populaarsuse, seda eriti just Penedés'i piirkonnas. Falcons sarnanevad osaliselt inimkehade kindluste ehitamisele. Samuti on neile omased paljud võimlemiselemendid.

Gegants

La presència de gegants a les festes catalanes està documentada des del segle XIV i s'ha mantingut viva fins avui. Inicialment, igual que a la resta d'Europa, els gegants eren representacions bíbliques que formaven part de les processons de Corpus. A poc a poc van anar canviant el seu caràcter religiós pel lúdic, incorporant-se com a element indispensable en els actes festius de cada població.

En aquests moments, els gegants no solament són unes figures de cartró que desfilen pels cercaviles, ja que també executen balls i coreografies cada vegada més complexes. Acostumen a representar personatges històrics o llegendaris de la població a la qual pertanyen, i esdevenen un senyal d'identitat local. Veure els gegants al carrer sempre és un sinònim de festa.

Kirjalikud kinnitused hiiglaste osalemisest Kataloonia rahvapidustustel pärinevad juba XIV sajandist ja see tava on välja jõudnud tänasesse päeva. Algupäraselt, nii nagu sarnaselt ülejäänud Euroopas, olid hiiglased osalajateks Corpus Cristi protsessioonidel, kus nad esitasid piiblitegelasi. Vähehaaval kaotasid nad oma usulise tausta ja muutusid peamisteks osalajateks ilmalikel tähistamistel.

Praegu ei ole hiiglased pelgalt papist kujud, kes marsivad mööda tänavaid, vaid nad esitavad ka pidevalt keerulisemaks muutuvaid tantsulisi kompositsioone. Nad kehastavad ajaloolisi ja legendaarseid kohalikke tegelasi, muutes nad sellega mõjusateks kohaliku identeedi sümboliteks. Esimesed hiiglased tänavatel on märguandeks, et fiesta on alanud.

Grallers

La gralla és un instrument tradicional de vent, de so estrident i amb un timbre primitiu, que des de fa una vintena d'anys ha experimentat una recuperació i un creixement molt notables. Les formacions de grallers estan compostes normalment per dues o tres gralles acompanyades per la percussió d'un tabal.

Com tants altres instruments tradicionals de canya, va estar a punt de desaparèixer, conservant-se el seu ús, gairebé només per acompanyar la construcció de castells. Amb la recuperació i expansió de la cultura popular, la gralla va depassar l'àmbit casteller i es va convertir en l'acompanyament musical més habitual de bastoners, gegants i molts altres grups de cultura popular.

Gralla on traditsiooniline puhkpill, mis teeb primitiivse iseloomuga läbilõikavat häält. Viimasel kahekümnel aastal on tal olnud kasvav populaarsus. Grallers'i ansamblid on moodustatud kahe või kolme gralles poolt, mida saadab trumm.

Nagu paljud teised roost pillid, oli ka see peaaegu unustusse kadunud. Tä oli kasutuses ainult inimkindluste ehitamisel. Rahvaliku kultuuri taasavastamisel sai gralla inimkindlustele taustamuusikas kasutatavaks pilliks ja hiljem tavapäraseks muusikainstrumentiks, mida kasutavad bastoners, gegants ja teised rahvalikku kultuuri esitavate ansamblite muusikud.

Havaneres

Cal cercar el seus orígens en la contradansa criolla, la dansa cubana o la dansa havanera, un antic ball molt popular als salons de l'Havana. Més endavant es va desdoblar en cant i ball per, finalment, convertir-se en un gènere per ser cantat.

Es va introduir a Catalunya gràcies a diverses vies, com per exemple els soldats que tornaven de Cuba, els mariners que efectuaven la travessia comercial i els indians que tornaven a Catalunya. També van ser important la inclusió d'havaneres dins els espectacles de sarsuela.

Als seus inicis els grups d'havaneres havien estat formats per, generalment, 3 veus que, a l'interior de les tavernes, tan sols s'acompanyaven portant el ritme amb les mans picant sobre la taula. Mes tard i amb la lògica evolució dels grups, aquests poden estar compostos per 3 o 4 veus i acompanyament de guitarra i acordió. Darrerament hi ha propostes amb més instrumentació com poden ser llaüt, flauta, percussions variades i més, que, any rere any, amenitzen les vetllades festives a les poblacions de Catalunya.

Selle päritolu tuleb otsida kreoolide kontratantsust, Kuuba tantsudest ja Havanna tantsust, mis on väga populaarne ja iidne Havanna lokaalide tants. Katalooniasse jõudis ta erinevaid teid mööda. Näiteks võib tuua Kuubalt tagasi pöördunud sõdurid, piki kaubateid seilavad meremehed või Katalooniasse saabunud indiaanlased.

Algusaegadel moodustati havaneres põhiliselt kolme laulja poolt, kelle ainsaks saateks baarides oli kätega lauale löödud rütm. Hilisemas ansambli arenguskäigus on saanud tavapäraseks koosseisuks kolm või neli lauljat ning neile saateks olev kitarr või akordion.

Música tradicional

A Catalunya, la música amb arrels ètniques o interpretada amb instruments autòctons, no és un fet aïllat. Avui és un moviment popular en creixement constant. La recuperació, i fins i tot reproposta de velles melodies, és un treball que duu a terme un bon nombre de grups que fan arribar de manera continuada la seva música al carrer, tant acompanyant grups folklòrics com en sessions de ball o de concert.

Amb el treball d'aquest moviment musical s'han recuperat antics instruments –en desús fins fa poc– i músiques antigues, aconseguint fins i tot que, quan aquests instruments es barregen amb els moderns, la música tingui un timbre marcadament català.

Aquests grups han convertit la música tradicional d'un element d'estudi en una realitat viva.

Kataloonias ei ole haruldased need korrad, kui pärimusmuusikat esitatakse kohalikel pillidel. See on osaks üha kasvavale rahvalikule liikumisele. Paljud ansamblid on taasavastanud vanad meloodiad ja esitavad neid uutest töötlustest tänavaesinemistel, mis on osaks igal folkfestivalil ning tantsu- või laulupäevadel.

Alal on hoitud suur hulk muusikariistasid, millest mõned olid unustusehõlma vajunud kuni hiliste aegadeeni, ja endisaegseid muusikapalasisid. Kui vanad pillid mängivad kõrvuti uutega, saab sellest kokku Katalooniale väga omane kõla. Need ansamblid on toonud pärimusmuusika tagasi rahva hulka.

Sardanes

La sardana és un ball rodó que ha esdevingut dansa nacional de Catalunya. Evolucionant des d'una antiga dansa anomenada sardana curta, a mitjan segle XIX, el músic Pep Ventura i el ballador Miquel Pardas van modificar-la establint les normes per les quals encara avui es regeix. Amb la reforma de la sardana també apareix la creació de la cobla actual. Des de les comarques gironines la sardana es va anar estenent per tota la geografia catalana. Les colles sardanistes de competició neixen a l'inici del segle XX en el moment d'expansió de la sardana, ja que en aquell moment era una dansa popular de moda amb la dificultat d'haver de comptar i repartir cada nova peça musical, per tal de ballar-la bé. Actualment i d'ençà de ja fa temps es fa un campionat on les colles, formades per sis parelles, competeixen entre elles per veure quina balla millor i amb més harmonia de conjunt. Les colles i els concursos agrupen la major part de jovent sardanista afegint la competició a la dansa com a atractiu complementari.

Sardana on tants, mida esitatkse ringis, ja millest on saanud Kataloonia rahvustants. Ta on välja kasvanud vanaaegsest tantsust sardana curta. XIX sajandi keskel muusik Pep Ventura ja tantsija Miquel Pardas viisid läbi mõned muudatused, mis on kestnud kuni tänase päevani. Samal ajal, kui tehti muutused sardana's, loodi ka cobla. Algselt Girona piirkonnast pärinev sardana levis peatselt üle kogu Kataloonia. Kaasajal esitatkse seda erinevate gruppide ja ühingute poolt kõikidel Kataloonia ja Lõuna-Prantsusmaa tänavatel ja väljakutel. Sardana kutsus kõiki ühinema ringiga ja tantsima. Omavahel võistlevad Colles sardanistes said alguse XX sajandil, mil sardana tants saavutas suure populaarsuse. Sardana korrektseks tantsimiseks on vajalik väga täpne rütmipidamine. Vähehaaval on sardana saanud Kataloonia rahvuslikuks tantsuks. Sardana võistlused on väga hästi korraldatud. Colles, mis koosnevad kuuest paarist, võistlevad omavahel, et välja selgitada, milline grupp tantsib kõige harmoonilisemalt.

Teatre de carrer

El carrer, entès com un gran teatre de 360° i com un espai d'expressió artística. A través d'un llenguatge universal, els artistes omplen de color els carrers, les places i els parcs, convertint-los en escenografies amb vida i significat propi. Mitjançant dosis ben mesurades d'espectacularitat, provocació i complicitat, els nostres actors desenvolupen un art que sorprèn, diverteix i commou fins a guanyar-se legítimament la millor de les ovacions. El teatre dels espais oberts cada dia és més present en les programacions culturals dels països avançats. Un fenomen de comunicació directe i sense barreres socials, en què els artistes transformen els espais públics en espais lúdics, adquirint d'aquesta manera, una dimensió més humana i solidària.

Tänav kui suurepärase igasse külge avanev teater ja kunstilise väljenduse ruum. Kogu maailmas mõistetava keele abil täidavad artistid tänavad, pargid ja väljakud värvidega, muutes need lavadeks, millest igaühel on oma tähendus ja mis elab oma elu. Kasutades mõõdetud annustes teatraalsust, provotseerimist ja kaasamist etendavad näitlejad kunsti, mis üllatab, lõbustab ja liigutab. Avatud ruumis toimuvad teatrietendused on arenenud maade kultuuri-programmides muutumas üha sagedamateks sündmusteks. See on näide otsesest suhtlemisest, mida ei takista ühiskondlikud barjäärid ning mille käigus muudavad artistid avaliku ruumi puhkealaks, andes sellele inimliku ja toetava mõõtme.

Agost 2008

Programa / Programm

Agost'08 / August'08

					01	02	03			
04	05	06	07	08	09	10				
11	12	13	14	15	16	17				
18	19	20	21	22	23	24				
25	26	27	28	29	30	31				

Dissabte, 2 / Laupäev, 2

11.00 h - Aia
Cercavila / Rongkäik
Sortida: Aia - Viru - Vanaturg – Kuninga – Kullassepa i Raekoja
Plats. / Rongkäigu: Aia - viru – vana turg – kuninga – Kullassepa
i Raekoja Plats.

12.00 h - Raekoja Plats
Mostra grups folklòrics / Rahvatantsu etendused

13.00 h - Raekoja Plats
Audició de sardanes / Sardanatantsu etendused

14.00 h - Raekoja Plats
Actuació castellera / Inimpüramiidide ehitamine

16.45 h - Tallinna Jaani Kirik
Concert de cobles i coral / Eesti koori ja katalaani orkestri
ühiskontsert

18.30 h - Raekoja Plats
Cantada d'havaneres i rom cremat / Rahvuslaulu ja -tantsu kontsert,
mille ajal tehakse kõigile maitsmiseks jooki rom cremat

19.45 h - Raekoja Plats
Danses Catalanes (esbarts) / Kataloonia tantsu (Esbart) etendused

21.30 h - Raekoja Plats
Ball folk / Rahvatantsu etendused

22.30 h - Raekoja Plats
Nit de foc / Tuletantsu etendused

Diumenge, 3 / Pühapäev, 3

12.00 h - Raekoja Plats
Mostra de grups folklòrics / Rahvatantsu etendused

13.00 h - Raekoja Plats
Actuació castellera / Inimpüramiidide ehitamine

14.00 h - Raekoja Plats
Cantada d'havaneres i rom cremat /
Rahvuslaulu ja -tantsu kontsert

15.00 h - Raekoja Plats
Audició de sardanes i cloenda de l'Aplec /
Sardanatants ja

Audició de sardanes / *Sardanes Konzert*

Bellpuig Cobla

Dissabte, 2 / *Laupäev, 2*

Cobla Reus Jove

13.00 h - Raekoja plats

Colla Maditerrània
de l'Agrupació Mediterrània
Dansa de Figueres

Aniversari
Bella Antònia (*)
St. Climent de Llobregata
ciutat pubilla 2008

Manel S. Puigferrer
Daniel Gasulla

Cobla Reus Jove
Cobla Reus Jove

Josep Farràs
Manel S. Puigferrer
Pitu Chamorro
F. Mas Ros

Cobla Reus Jove
Bellpuig Cobla
Bellpuig Cobla
Bellpuig Cobla

Grup Sardanista Montserrat
de Lleida

Júlia
35 estius (*)
Plaça Barcardí

Diumenge, 3 / *Pühapäev, 3*

15.00 h - Raekoja Plats

Vides paral.leles
Pinzellades olotines
Festa mil-lenaria
St. Viçens à Cotlliure (*)
Galanteig
Sempre a cent
A García 10 i més (*)
Ventalló
Aires amerencs
Elisa riallera
Somni

Eduard Sendra
Ricard Viladesau
Joan Fontàs
René Picamal
Conrad Saló
Carles Rovira
Carles Santiago
Francesc M. Ros
Pere Fontàs
Josep Capell
Manel S. Puigferrer

Cobla Reus Jove
Bellpuig Cobla
Cobla Reus Jove
Bellpuig Cobla
Cobla Reus Jove
Bellpuig Cobla
Cobla Reus Jove
Bellpuig Cobla
Cobla Reus Jove
Bellpuig Cobla
Conjunt

Nota

- Totes les sardanes de les audicions
s'interpretaran en la modalitat de 7 tirades.
- Les marcades amb (*) seran les de lluitament
de les colles i es faran de 5 tirades.

Concert de cobla i cant coral / *Eesti koori ja katalaani orkestri ühiskontsert*

Chamber Choir Solare (Estònia)

Dissabte, 2 / *Laupäev, 2*

Director / *Direktor*
Villeim Freiman

16.45 h - Tallinna Jaani Kirik

Bellpuig Cobla / Cobla Reus Jove

1ª Part / *1. osa (esimene osa)*

Director / *Direktor*
Francesc Gregori

Sardanes i música per a Cobla / *Sardana tantsud ja muika puhkpilliorkestrile*

La fageda d'en Jordà
Empordanesa
La ballarina i el soldadet de plom
Vidamor
Nupcial
Primaveral

E. Toldrà
J. Serra
F. Cassú
J. Serra
R. Lamote de Grignon
J. Serra

Cobla Reus Jove
Bellpuig Cobla
Cobla Reus Jove
Bellpuig Cobla
Bellpuig Cobla / Cobla Reus Jove
Bellpuig Cobla / Cobla Reus Jove

2ª Part / *2. osa (teiene osa) - Musica coral / Koorimuusika*

Väike maa
Astuge ette
Helin
Kevad südames
Vihmokõne vellehõne
Üks öiaehel hõliul
Virumaa ja Pandivere
Bogorodiste Dievo
Dona nobis pacem
Mu isamaa on minu arm

Urmas Lattikas
Velio Tormis
Gustav Ernesaks
Alo Ritsing
Mart Saar
Tuudur Vettik
Veljo Tormis
Arvo Pärt
Ester Mägi
Gustav Ernesaks

Chamber Choir Solare
Chamber Choir Solare
Chamber Choir Solare
Chamber Choir Solare
Chamber Choir Solare
Chamber Choir Solare
Chamber Choir Solare
Chamber Choir Solare
Chamber Choir Solare
Chamber Choir Solare

3a Part / *3. osa (kolmas osa).*

Sardanes per a Cor i Cobla / *Sardana tantsud koorile ja puhkpilliorkestrile*

Marinada
El cavaller enamorat
La sardana de les monges
Girona m'enamora

A. Pérez Moya
J. Manén
E. Morera
Ricard Viladesau

Danses Catalanes / Kataloonia tantsu etendused

Esbart Dansaire Marboleny

Director / Direktor
Josep Garcia

Dissabte, 2 / Laupäev, 2

19.45 h - Raekoja Plats

Bellpuig Coblà

Director / Direktor
Francesc Gregori

1ª Part / Erster Teil

La Gala de Campdevanòl

(Arrenjament coreogràfic: Manuel Cubeles - Harmonització i instrumentació Joaquim Serra)

Ball Pla d'Alinyà

(Arrenjament coreogràfic: Manuel Cubeles - Harmonització i instrumentació Joaquim Serra)

L'esquerrana del Pallars

(Arrenjament coreogràfic: Manuel Cubeles - Harmonització i instrumentació Lluís Moreno i Palli)

Cavallets

(Coreografia: Marboleny - Música: Josep Garcia - Instrumentació: Agustí Pedricó)

Majorales d'Ulldemolins

(Coreografia: Jaume Guasch - Instrumentació: Tomàs Gil Membrado)

La disfressada de Sant Vicenç dels Hots

(Arrenjament coreogràfic: Manuel Cubeles - Harmonització i instrumentació: Joaquim Serra)

2ª Part / Erster Teil

Corrandes de l'Alta Garrotxa

(Coreografia: Josep Garcia - Instrumentació: Agustí Pedricó)

Vall de Cintes de Les Preses

(Coreografia: Popular - Harmonització i instrumentació Joaquim Serra)

Parado de Valldemosa

(Arrenjament coreogràfic: Manuel Cubeles - Harmonització i instrumentació Joaquim Serra)

Saturnals o l'absurd de la disbauxa

(Guió coreogràfic: Manuel Cubeles - Coreografia: Josep Garcia - Música: Joaquim Serra)

Cantada d'havaneres / Rahvuslaulu ja -tantsu kontsert

Havaneres Voramar.

Dissabte, 2 / Laupäev, 2

18.30 h - Raekoja Plats

Som el grup Voramar

Pere Serra

Lucero de la mañana

Popular

El canó de Palamós

J.L.Ortega Monasterio

Tecla

J.Viader

Cubanita preciosa

J. Traiter

L'exiliat

Ramon Carreres

Salió de Jamaica

Popular

Quan jo tenia pocs anys

Parera Font

La paloma

Popular

La rosa del port

J.L.Ortega Monasterio

Rusiñoleta

J.Llibori

El marxant

Popular

La bella Lola

Popular

El meu avi

J.L.Ortega Monasterio

Diumenge, 3 / Pühapäev, 3

14.00 h - Raekoja Plats

Som el grup Voramar

Pere Serra

Vell pescador

J.Llibori

Oreneta gentil

Josep Bastons

Se nena

J.L.Ortega Monasterio

La gavina

Federic Sires

L'Àngel Guimerà

Josep Sedebra

El vell i la barca

Salvador Davau

Quan jo tenia pocs anys

Parera Font

Mariner de terra endins

Popular

Lola la tavernera

Josep Bastons

Torreveija

R. Lafuente Aguada

Els degotalls

Popular

La bella Lola

Popular

El meu avi

J.L.Ortega Monasterio

Grups participants / Grupper som deltar

Bastons

Bastoners la Malla (Malla, Osona)
Bastoners de l'Esbart Cabirol de Sils (Sils, La Selva)

Bestiari festiu

Mulassa de Montblanc (Montblanc, Conca de Barberà)

Capgrossos

Capgrossos de l'Agrupació de Colles Geganteras de Catalunya, portats per la colla de Capgrossos d'Alcarràs (Alcarràs, Segrià)

Castells

Colla Joves Xiquets de Valls (Valls, Alt Camp)

Cavallets

Cavallets Sant Jordi de l'Agrupació Cultural del Bages (Manresa, Bages)

Cobles

Bellpuig Cobla (Bellpuig, Urgell)
Cobla Reus Jove (Reus, Baix Camp)

Coral

EBS Chamber Choir (Estònia)

Diables

Drac i Diables de Montornès (Montornès del Vallès, Vallès Oriental)

Esbart

Esbart Dansaire Marboleny (Les Presses, Garrotxa)

Falcons

Falcons de Piera (Piera, Anoia)

Gegants

Gegants de l'Agrupació de colles de Geganters de Catalunya.
Portats pels Geganters de Sant Joan Despí
Geganters i Grallers de Bellvis (Bellvis, Pla d'Urgell)
Geganters i Grallers de Cappont (Lleida, Segrià)

Havaneres

Grup d'havaneres Voramar (La Bisbal d'Empordà, Baix Empordà)

Música tradicional i Canço Catalana

El Santi no ve (Òdena, Anoia)

Sardanes

Colla Mediterrània de l'Agrupació Mediterrània Dansa (Figueres, Alt Empordà)
Colla Sardanista Montserrat (Lleida, Segrià)

Teatre de carrer

Gog i Magog i Ziga Zaga (Sant Joan de Vilatorrada, Bages)

Organitza:

Amb el suport de:

Amb la col·laboració de:

